

Een veilig uitgaansgebied lijkt zeker in een grote stad een utopie, maar toch kan er veel worden bereikt. Er is wel structurele samenwerking voor nodig. In het centrum van Rotterdam werken politie, gemeente, horecaondernemers en andere partijen samen met de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan. Het resultaat: de binnenstad is een stuk schoner en veiliger geworden.

Een duidelijke portiersselectie en strengere deurbeleid hebben bijgedragen aan meer veiligheid in het Rotterdamse uitgaansleven / foto: Inge van Mill.

INTERVIEW Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan

“STAPPEN IS IN ROTTERDAM EEN STUK VEILIGER GEWORDEN”

door Sandra Put

De auteur is werkzaam als journalist bij KEPCOM creatieve communicatie.

Overdag lijken ze niet te bestaan, maar zodra het uitgaanspubliek de binnenstad van Rotterdam weet te vinden, schieten ze als metalen paddenstoelen uit de grond: uriliften, ofwel openbare toiletten die uit de grond rijzen. Voeg daarbij een fikse boete van 90 euro voor wie toch naast de pot piest en het wildplassen – een van de grootste ergernissen van bewoners en ondernemers in het centrum van Rotterdam – wordt flink teruggedrongen. Samen met onder meer extra camerabeveiliging, een strengere deurbeleid, minder zwerfvuil, een duidelijke portiersselectie en het verlichten van donkere steegjes, hebben de futuristische urinoirs het uitgaansgebied van Rotterdam inmiddels veiliger gemaakt.

“We houden ons sinds 2000 bezig met het verbeteren van het uitgaansgebied van Rotterdam”, vertelt Bjorn Dirkse, projectleider Veilig Uitgaan en beleidsadviseur Drugs en Overlast van de directie Veiligheid van de gemeente Rotterdam. “Belangrijkste reden was dat Rotterdam in die tijd te maken had met een

aantal ernstige incidenten in het uitgaansleven. De politiek, bestuur, politie en horecaondernemers wilden maatregelen om het uitgaansgebied veiliger te maken en zocht daarbij naar samenwerking. Het was Koninklijke Horeca Nederland dat de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU) naar voren schoof. Het daadwerkelijk samenwerken, waar dit instrument vooral voor staat, liet al snel positief resultaat zien.”

KORTE LIJNEN

Dirkse geeft aan dat Rotterdam over een mooi maar ook bijzonder horecagebied beschikt. “De uitgaansgebieden bevinden zich hier verspreid over de binnenstad. Rotterdam heeft niet zoals bijvoorbeeld Groningen een mooi oud stadsplein met een kerk waar alle kroegen omheen zitten. Het onoverzichtelijke van ons verspreide uitgaansgebied zorgt ervoor dat het extra belangrijk is dat we met elkaar slim nadenken over hoe we het gebied veiliger en schoner krijgen. Dat laatste is net zo belangrijk, omdat een schone en hele omgeving minder criminaliteit en overlast uitlokt. Als er geen stoeptegels los liggen, is de kans heel wat kleiner dat deze ergens door een ruit gaat.”

De gezamenlijke aanpak van geweld en overlast via de KVVU begon enkele jaren geleden met een startbijeenkomst met onder andere gemeente, politie, brandweer en een aantal grote horeca-ondernemers. Later kwamen daar andere partijen bij, zoals het openbaar ministerie en Bouman GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg). Ook steeds meer horeca-uitbaters begonnen het belang van het instrument in te zien. Met elkaar werd een conventant afgesloten. “Het leuke aan het hele proces was dat we vanaf dat moment écht met elkaar in gesprek gingen en dat sinds die tijd ook zijn gebleven”, zegt Rob Mooijekind, eigenaar van de Baja Beach Club. “De lijnen zijn nu heel kort en dat is bijzonder praktisch. Daarvoor wezen we meer naar elkaar. Dankzij de KVVU hebben we elkaar en elkaars posities leren kennen en ook beter leren begrijpen. Ik weet nog dat ik me er bijvoorbeeld toen echt over verbaasde dat er blijkbaar wél met de politie te praten viel. Daarvoor was de ervaring van de horecaondernemers toch vooral dat, als wij de politie hielpen met het overdragen van een lastpak en daarbij iets verkeerd deden, we de volgende dag zelf in het cachot zaten.”

HORECARE

Het plan van aanpak van de KVVU zorgde ervoor dat het uitgaansgebied vanuit verschillende invalshoeken werd verbeterd. Dirkse: “Horecaondernemers letten extra op de uitstraling van hun eigen zaak en hielden een strengere selectie van hun portiers. De gemeente zorgde onder meer voor de uriliften, betere verlichting en het weghalen van containers in ‘niet-pluishoekjes’. De politie ging meer in overleg met de ondernemers om te horen wat er speelde.”

“De politie laat zich veel meer dan anders op straat zien”

De Horecare, een samenwerkingsverband tussen politie, horeca, gemeentereiniging en het Parkeerb企业 Rotterdam, was een van de eerste initiatieven die met de KVVU werden geboren. Met de Horecare

trede agents op uitgaansavonden in het centrum consequent op tegen agressievelingen, wildplassers en foutparkeerders. “De politie laat zich veel meer dan anders op straat zien en duldt geen ongepast gedrag meer”, aldus Mooijekind. “De horecaondernemers en agents staan tijdens de uitgaansavonden altijd met elkaar in contact zodat, als er ergens iets aan de hand is, er vrijwel direct wordt opgetreden. De Horecare, en ook de KVVU, heeft ons inmiddels al heel wat ellende bespaard. Ik durf te beweren dat het uitgaansleven in de Rotterdamse binnenstad er in de afgelopen jaren honderd procent leuker op is geworden.”

PANEL DEURBELEID

Ook het opzetten van het Panel Deurbeleid heeft daaraan bijgedragen. “Daarmee laten portiers bezoekers toe aan de hand van een gezamenlijk deurbeleid en duidelijke huis- en gedragsregels”, legt Mooijekind uit. “De regels hangen bij de ingang van een uitgaansgelegenheid. Gelijke behandeling is het uitgangspunt, maar het is ook zeker bedoeld om het uitgaansleven prettiger en veiliger te maken.”

Mooijekind legt uit dat mensen met een verkeerde houding of die duidelijk alcohol of drugs hebben gebruikt er niet in komen. “Alleen op die manier blijft uitgaan voor anderen leuk. Als iemand is geweigerd en meent dat dit in strijd is met de regels kan hij hierover een klacht indienen bij het Panel Deurbeleid. Elke horecaondernemer die zich bij dit deurbeleid heeft aangesloten, houdt ook zelf een klachtensprekkuur waar de persoon in kwestie zich kan melden. Mijn ervaring is dat geweigerde klanten het achteraf vaak wel begrijpen. En omdat ze weten dat ze de kans hebben te reageren, blijven ze op de avond zelf vaak rustig.”

Ondanks de verschillende succesvolle projecten wordt er nog steeds hard aan de KVVU gesleuteld. “Dat moet ook wel”, aldus Dirkse. “Eens in de zoveel tijd moet je goed evalueren waar je mee bezig bent en bekijken welke problemen je nog, of anders, wilt

aanpakken. Heel veel zaken worden nu al heel goed opgepakt, maar kunnen nog beter. Begin dit jaar hebben we besloten een duidelijke verbeteringslag te maken. Zo krijgen de politie en portiersbedrijven die bij de KVVU zijn aangesloten, straks een speciale training hoe zij kunnen samenwerken om bijvoorbeeld een agressieve persoon aan te houden en over te dragen.”

BETROKKENHEID

Dirkse meent dat de resultaten van de KVVU nog beter zouden zijn als meer ondernemers zich bij dit samenwerkingsverband zouden aansluiten. “Wij hebben een heleboel mensen die meewerken, maar er is altijd nog een aantal dat niets doet. Niet alle horecaondernemers zien bijvoorbeeld het belang van de KVVU in of ze zijn bang dat het ze geld kost”, zegt Dirkse. “Meer betrokkenheid genereren bij de KVVU is wel belangrijk, want met hoe meer partijen je bent, hoe sterker je wordt. Helaas is het niet altijd even makkelijk om iedereen mee te krijgen.” Mooijekind weet ook dat niet al zijn collega’s zich hebben aangesloten. “Dat is zonde, want het instrument levert heel veel op. Nu profiteren ze misschien wel van wat anderen met elkaar bereiken, maar ook persoonlijk kun je van de KVVU veel leren.” Zo had Mooijekind zelf veel aan een bijeenkomst georganiseerd door Bouman GGZ, die met voorlichting en preventie schade aan de gezondheid door alcohol, drugs, roken of gokken probeert te voorkomen. “Daar ben ik heel wat wijzer geworden over drugs- en alcoholgebruik. Door mensen goed te observeren kun je beter zien wat ze hebben gebruikt en je kunt ook beter inschatten of iemand in drugs handelt. Sommige portiers bleken zich met drugshandel bezig te houden. Het klinkt misschien naïef, maar daar had ik nooit bij stilgestaan en ik had het ook niet door. Nu weet ik beter en werk ik bijvoorbeeld alleen nog met portiers met een vergunning.”

NIEUWE MAATREGELEN

Ondanks het feit dat niet iedereen warm te maken is voor het samenwerkingsverband, wordt er in

Rotterdam inmiddels hard doorgewerkt aan een veiliger uitgaansgebied. “We gaan als aanvulling op wat we al doen een pilot starten met een horeca-preventieteam. We plakken stadstoezicht, jeugd- en jongerenwerk en verslavingszorg aan politietoezicht vast. Op die manier hopen we dat we ook in preventieve zin geweld en overlast kunnen terugdringen”, vertelt Dirkse.

“De fine tuning gebeurt op straatniveau”

Daarnaast staat een collectief horecaverbod in de planning, met een pilot die begint op het Stadhuisplein. Wie zich daar in een van de uitgaansgelegenheden misdraagt, komt er in de andere zaken rondom het plein niet meer in. Het zogenoemde Weekendarrangement is het derde middel dat in de strijd wordt geworpen. “Tot nu toe was het zo dat iemand die zich vrijdagnacht misdroeg en bijvoorbeeld een zware mishandeling pleegde, de volgende dag alweer buiten stond en zich een half jaar later pas moest verantwoorden voor de rechter. Het plan is nu om hem heel het weekeinde vast te houden, direct onderzoek te doen en getuigen te horen, zodat hij maandag direct kan voorkomen.”

Dirkse geeft aan dat de KVVU bij de nieuw te nemen maatregelen heel belangrijk is. “We kunnen hier vanuit het stadhuis alles bedenken, maar de *fine tuning* gebeurt op straatniveau. Daarvoor moeten alle partijen met elkaar om de tafel blijven. Gelukkig zorgt de KVVU daarvoor. Zodat in de toekomst nog duidelijker wordt dat Rotterdam graag een gastvrije en gezellige stad is, maar ook zijn grenzen stelt.” <<